

Nové Bratrské Listy

Z počátku
bylo Slo-
wo / a to
Slovo by-
lo Bůh.
To bylo
na počátku v
Boha.

1: Všechy věci šelze "ně učiněny jsou / a
bez něho nic není učiněno, což vědno jest.

4: Oněm život "byl" / a život byl svět-
lo lidj:

5: A to Světlo v temnostech svojich: ale
tmy ho neobsáhly.

6: Byl člověk posláný od Boha, je-
muž "Neobráťte-li se:

a nebudete-li jako děti, / aby svědčil
jistě nevejdete
do království nebeského."

7: Nebyl on to Světlo, ale poslán byl, aby
svědčil. I. ročník vydán 1999 m Světlo 4.

obsah

2 editorial (Bohumil Kejř)

3 biblická úvaha (Lk 12, 48 - Rudolf Borski)
ekumena

5 Jižní Afrika (Marie Ulrichová)

dějiny

5 Bratr Řehoř (Jiřř Polma)

8 Výročř 100 let kostela Jednoty bratrské v Potštejně (Daniel Vacovsky)

zprávy ze světové UF

10 Jednání Rady Světové Jednoty

(J. Halama Jr.)

13 Provincie Jižní Afrika má 2. ordinovanou kazatelku (M. Ulrichová)

13 Osmá konference žen Jednoty bratrské (Mřla Kupková)

naše provincie

14 Jak dál v české Jednotě (J. Halama Jr.)

...aspoň držet za ruku (Jan Niebauer)

18 Rozloučení s bratrem Bohuslavem Fialou (Ondřej Halama)

18 Železný Brod (Jap)

19 Turnov (-li-)

20 Potštejn (J. Vecková)

20 Víkendové setkání dorostu v Rovensku pod Troskami (Alena Tomášová)

21 Tábory Jednoty bratrské Jesenný 99 (Dagmar Oupická)

22 informace

23 Co víme a nevíme o archivu Jednoty v Ochranově (M. Ulrichová)

**Nové
Bratrské Listy**

Neprodejné!

Tento církevní časopis pro potřebu svých členů a přátel vydává sbor Jednoty bratrské, Hálkova 5, 120 00 Praha 2, tel.: 02/ 24 94 18 70 (nebo: 02/ 96 20 20 33 - jen kancelář). E-mailová adresa je: UF.PRAGA@netforce.cz.

Registrováno pod značkou MHMP - 7/99.

editorial

Vážení čtenáři,

milé sestry a bratři,

v čase letních měsíců, v období dovolených a prázdnin, jsme pro Vás připravili další číslo našeho časopisu. I když tradičně toto období bývá poněkud ospalé, přece jen přineslo několik událostí, které zde chci krátce připomenout:

Nejprve se na Aljašce sešel Výbor Světové jednoty, který dost času a úsilí věnoval i situaci v naší České provincii. Nepodpořil naši snahu, aby se některé české sbory mohly připojit ke Kontinentální provincii, ale chce, aby zde mohl vzniknout jakýsi do značné míry samostatný útvar v rámci České provincie. Jednání na Aljašce se účastnil také br. J. Halama Jr., který má o těchto věcech referovat poněkud podrobněji. Jen poznamenávám, že ani na sklonku srpna nejsou žádné signály, že by Úzká rada mínění představitelů světové Unitas fratrum respektovala.

Pokud letních měsíců hrubě rozbouřili zprávy z Turecka o zemětřesení a jeho následcích. Tisíce zahynuly, desetitisíce ztratily své domovy a oplakávají své mrtvé. Pohnutí, které prožíváme při sledování zpráv, by nás mělo vést jak k přímluvným modlitbám za všechny postižené, tak ke konkrétní pomoci prostřednictvím různých humanitárních organizací a jejich bankovních účtů. Nemusíme zvláště zdůrazňovat, že i v tomto rozměru se má projevit naše křesťanská víra.

A konečně nelze opominout událost, která zaujala neobyčejný počet lidí a podnítila je k bedlivému sledování dostupných údajů a především k nadšenému pozorování oblohy. Ano, mám na mysli letošní zatmění slunce. I když se nejedná o nijak mimořádný jev, tentokrát jeho podoba a jeho nepřehlédnutelné důsledky způsobily, že jej nebylo možné přehlédnout. I když mnohým z nás asi překážely husté mraky, ty ještě napomohly tmě, která nám nezvykle

vrhla do obvyklého světla. Ale po kratičké noci se zase ujalo vlády slunce. Nebyli jsme tmou zaskočení. Vždyť jsme byli předem informováni kdy nastane a jak dlouho potrvá. Slunce nezmizelo, ani nepřestalo svítit a hřát. Jen na prchavý okamžik bylo zastíněno. A my si uvědomujeme, že ani to "Slunce spravedlnosti", totiž Pán Ježíš Kristus, nepřestává svítit, i když jej

leckdy nevidíme a zdá se nám, jakoby na všechno padla studená, bezútěšná tma. Nejsme schopni vypočítat, kdy opět zazáří i nám. Ale smíme vědět, že On je, a svítí, a jednou uplynou všechny mraky i s jejich temnými stíny. Přeji nám všem k tomuto očekávání vytrvalost, bdělost a odvalu.

*Srdečně Váš
Bohumil Kejř*

biblická úvaha

Nad heslem prvního srpnové týdne

*"Od každého, kdo mnoho dostal,
bude se také mnoho vyžadovat,
a komu se mnoho svěřilo, od toho
se bude tím více požadovat."*

Lk 12, 48

Pro lepší pochopení smyslu tohoto verše je zapotřebí se alespoň stručně zamyslet nad obsahem 12. kapitoly Lukášova evangelia. Text zdůrazňuje odpovědnost za dary a zodpovědnost za jejich užívání. O zodpovědnosti a soudu se nedobře hovoří, lépe se zdůrazňuje Boží láska a také snadno přijímáme zprávu, že nás Bůh miluje. Je to nejlepší balzám na naše bolavé srdce. Bůh však požaduje dvousměrnou činnost. Nejenom přijímat, ale také dávat... *"Zadarmo jste dostali, zadarmo dejte."* (Mt 10, 8b).

V této 12. kap. jde především o věrné spravování svěřeného správcovství, plnění svého úkolu. Je zde zdůrazněno, že Pán, který odešel, opět přijde, bude požadovat vydání počtu. Víra v příchod Páně se musí změnit ve skutečné bdění, v očekává-

ní. Toto má směřovat člověka od sobeckého užívání Božích darů k rozdávání a pomoci těm, kteří cestu k Bohu neznají, nebo kteří ji svěvolně opustili, aby ji opět našli.

V čem záleží připravenost? *"Buďte vaše bedra přepásaná a svíce hořící."* (Lk 12, 35). V některých východních národech lidé nosí dodnes dlouhé suknice. K rychlejší chůzi je nutno trochu suknici pozvednout a přichytit pásem. Nejde o odložení nebo svlečení, ale o bedra přepásaná. V následování Pána nesmí nic z tohoto vnějšího světa překážet. Každý krok víry musí projít vnitřním duchovním životem, srdcem, které hovoří o své cestě s Pánem, kterého následuje. Všechno to vnější, co člověk užívá ke svému životu, nebo uprostřed čeho člověk žije, nesmí bránit v chůzi za Ježíšem. Na tuto pouť Pán dává světlo, svíci hořící. Jde o světlo duchovní, okem neviditelné, ale srdcem a citem hmatatelné, "viditelné", neboť je-li Boží vůle proměněna v čin, stává se viditelnou hořící svíci. Plnění Boží vůle udržuje život ve světle.

Ve 12. kapitole je také vážná zmínka o příchodu Pána k posouzení věrnosti správců, jimž byl svěřen majetek. O příchodu Pána Ježíše a

posledním soudu se dnes mnoho hovoří a píše. Konec světa je některými předpovězen na příští rok. Někteří však hovoří již o letošním roce... Nikomu z lidí Bůh nesvědíl datum, kdy se tak stane. Jsme vybízeni ke střízlivosti: *"Střízliví buďte..."*. Nesmíme to v žádném případě spojovat s lhostejností, nýbrž s plněním a vírou ve slovo Boží: *"Neznáme dne ani hodiny, kdy Syn člověka přijde"*. Nevíme, kdy se tak stane, ale věříme, že Ježíš přijde. Důraz je položen ne na datum, nýbrž na bdění: *"I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se toho nenadějete."* (Lk 12, 40). Jelikož nám není známo, kdy Pán přijde, kdy budeme muset vydat počet, tím více musíme dávat pozor, abychom neusnuli duchovním spánkem, jak o něm čteme v podobenství o desíti družičkách (Mt 25). Jen pět bylo připraveno, pět přišlo k zavřeným dveřím. Toto podobenství je nutno vnitřně prožívat, ptát se, kde jsem, jak to se mnou vypadá. Duchovní spánek není nečinností. U mnohých se může projevoval prací až k padnutí. Je to však činnost ve vlastním zájmu, ne pro zvelebení Božího království. Mohli bychom říci, že v takových případech duchovního spánku jde o naše velké požadavky vůči Bohu, ale o menší zájem v dávání a ochablost ve službě. Jen když já jsem zabezpečen po stránce hmotné a finanční. Často to pak považujeme za Boží znamení, že je s námi všechno v pořádku. Takové myšlení je známkou duchovního spánku. Apoštol Pavel k tomuto praví: *"Probud se ty, kdo spíš, a vstaň z mrtvých, a zasvíť se tobě Kristus."* (Ef 5,14). Zde není bdění, ani ostražitost, ani očekávání na příchod Pána, který bude požadovat

vydání počtu z naší práce. Apoštol Pavel volá: Vstaň, přestaň již s tím duchovním spánkem! Křesťanský život musí přinášet ovoce!

Čekání na Pána, když se jeho příchod neuskutečňuje, může mít negativní vliv na ty, kteří se stali lhostejnými k Bohu i ke svým bližním. Naše víra se může stát stereotypem. Všechno běží normálně, jak včera tak i dnes... Dokážeme plánovat na léta dopředu. Nikdo nám to nezakazuje, ale vždy je s tím spojeno: *"Bude-li Bůh chtít..."* Jak si počínal služebník, kterému bylo svěřeno mnoho? Pán nepřicházel, soud se vzdaloval a služebník vzal život do svých rukou. *"Pakli by řekl služebník ten v srdci svém: Prodlévá přijít pán můj, i počal by bít služebníky a děvky, a jísti a píti a opijeti se: Přijdeť pán služebníka toho v den, v kterýž se nenaděje, a v hodinu, kteréž neví. I oddělíť jej, a díl jeho položí s nevěrnými."* (Lk 12, 45-46).

Požadavek Božího slova je, aby všichni věřící věděli, co od nich očekává jejich Pán. Očekává naplnění své vůle uprostřed našich bližních. Kdo mnoho dostal, od toho se také bude mnoho vyžadovat. A komu se mnoho svěřilo, od toho se bude tím více požadovat. Je to jasný a ze strany Boží otevřený požadavek. Dostal jsi mnoho darů při vstupu do života. Bůh nás vybavil dobrými věcmi. Neposlal nás do tohoto světa s prázdnou rukou a srdcem. Za svůj život neseme odpovědnost. V podobenství o hřivnách si to smíme ověřit. Nezáleží na množství hřiven, zda jich máme pět, dvě nebo jen jednu. Podstatné je, zda je rozmnožujeme. I jednu jedinou hřivnu = dar je nutno rozmnožit. Zakopat hřivnu znamená spotřebovat všechno jen pro sebe. Rozmnožit hřivny - přirozené Boží dary - znamená přijmout Pána Ježíše do svého života. On v

nás pak přirozené dary promění v trvalé hodnoty duchovního života. Vždy si musíme být vědomi, že se za své činy budeme muset zodpovídat, za to jak jsme naložili s Božími dary, které nám nepatří, ale byly nám svěřeny. Čím větší množství darů, tím větší zodpovědnost. Bůh dal normu svého hodnocení pro chvíli

posledního soudu. Všichni lidé obdrželi Boží dary, zvláště věřící, když přijali dary Ducha svatého. Ode všech bude požadováno ovoce na stromě pozemského života. Děkujeme za dary. Prosíme za sílu k rozmnožení. Pamatujme na poslední soud.

R. Borski

ekumena

Jižní Afrika

Mezinárodní setkání Světového dne modliteb žen (SDM) se konalo 14.-23. dubna 1999 v Kapském Městě v Jižní Africe. Zúčastnilo se ho 190 žen z 92 zemí světa. Heslem setkání bylo "Smíření". Do Evropského regionu přibýly další země, a to Rusko, Ukrajina, Makedonie a Srbsko. V Evropském fóru byly zvoleny Inge-Lise Lollike z Dánska, členka luterské církve a Alena Naimanová, farářka Církve československé husitské v Náchodě.

Pracovní skupiny všech regionů se zabývaly změnami v Ústavě SDM, přípravou voleb, organizací shromáždění, získávání dalších spolupracovnic a výběrem témat pro roky 2000 až 2007.

V plénu vyslechly delegátky zprávy z jednotlivých světadílů. Na další čtyřleté období byla zvolena nová prezidentka. Noblesní Indku Navamani Peter vystřídala aktivní sportovkyně z Austrálie, Yvonne Harrisson.

M. Ulrichová

dějiny

Bratr Řehoř

Před 525 lety zemřela vůdčí postava zakladatelské generace Jednoty bratrské - Bratr Řehoř. Odešel ke svému Pánu 12. srpna 1474 z Brandýsa nad Orlicí, z dobrovolného ústraní, bez funkcí v mladé Jednotě.

Jeho úmrtí bylo předznamenáním, že v Jednotě bude nová generace kriticky zkoumat dílo generace první. Jednota musela čelit nařčení z bludného učení, někteří lidé u ní však rozpoznávali vynikající mravní život - a to jim bylo svědectvím jejího skutečného křesťanství. Po roce 1480 byla Jednota posílena novými hledači pravdy - jména některých brzy výrazně vyniknou: Lukáš Pražský, Vavřinec Krasonický, Jan Černý, Havel z Žatce...

Druhá generace poznává, že ústranný venkovský život, který si Jednota zvolila za Bratra Řehoře z návodu Petra Chelčického, nese nebezpečí zasloužitv a že hrozí zúžit evangelijní zvěst o nezasloužené Boží milosti v díle Kristově. I ve městech může Jednota žít v oddanosti víry a vydat tam svědectví o Kristově milosti i nároku. Proto roku 1495 Bratři ve vedení Jednoty rozhodli (krom Malé stránky), že se nadále nechťejí vázat na spisy Bratra Řehoře. Neznamená to ovšem, že by se Řehoře zřekli, že by odmítli jeho obrovské dílo formovatele Jednoty. Vždyť je právě ta "Řehořova" Jednota přivábila do svých řad. Odmítnutím jeho spisů jako závazných zůstali Bratři druhé generace naopak věrni Řehořovi i tomu, co on sám napsal podkomořimu Vaňku Valečovskému r. 1461 a Rokycanovi r. 1468.

V: "(My) sme se na to vydali, aby chom samým čtením (evangeliiem) se zpravovali a příklady pána Krista i svatých apoštoluo..." (1); R: "všecky spisy a traktáty opovrhli sme... a vystřeháme se od nich... Než piesem nového zákona i jiných Bohem vdechnutých, těch rádi k zprávě požíváme a dovodíme se jimi, co máme věřiti aneb činiti..." (2)

Některé názory Bratra Řehoře již neobstojí při lepším poznání Pisma, některé nemohou platit po mnohých zkušenostech a v nových okolnostech - "někteří kusové z příčin tehdejších položení jsou" (3). Bratři druhé generace si však nepřestali vážit Bratra Řehoře, který uskutečnil Boží dílo, když se přičinil o vznik Jednoty bratrské. Lukáš Pražský připodobňuje r. 1510 ve spise O obnovení církve svaté římskou církev k sesutému domu. Pán Bůh vzbudil k "rumování" - odklizení sutin - tábořské knězi a pak, v tom vidí Lukáš zásluhu Řehořovu, přišli Bratři, kteří se nespokojili s odklizením, ale na nalezeném základu Kristu se snažili budovat církev vírou, láskou a nadějí.

Bratr Řehoř nebyl mužem, který by "si vymyslel" Jednotu bratrskou. Spíše bychom mohli říci, že byl osobností ve správný čas na správných místech, pohotově přijmout úkol od Pána Církve.

Jednota bratrská vznikla ze zklamání a duchovních potřeb, jež pociťoval poměrně široký okruh lidí poděbradské doby. Řehoř toto obecnější hledání a touhu pozoruhodně zkonkrétnil a formuloval. (4)

Z mála bezpečných životopisných zpráv víme o Řehořovi, že byl správcem v husitském klášteře Na Slovanech v Praze. V tomto husitském duchovním středisku, které namnoze nahrazovalo teologickou fakultu, poznal slabá místa nedokončené reformace, např. neschopnost zřici se přesvědčení o nezbytnosti tzv. apoštolské posloupnosti biskupského svěcení. Odtud podnikl velkolepý a vcelku zdařilý pokus uvést do vzájemného styku, rozhovoru a posléze i ke společnému činu poslušnosti evangelia rozptýlené skupiny radikálních husitů tábořské orientace. (5)

Řehoř vyhledával a kontaktoval hloučky hledačů pravé církve, podobné skupině posluchačů Rokycanových v Praze. Chodil za Petrem Chelčickým a udržoval styky s jeho žáky po Chelčického smrti. Navštěvoval "vilémovské". Klášter ve Vilémově byl obdobou Slovanského kláštera a uchovával památku na husitské mučedníky. V nedaleké Chotěboři působil Martin Lupáč, se kterým se Řehoř spřátelil a který byl i později Bratřím vždy nápomocen radou (např. v otázce vlastního kněžství). Chodil za "klatovskými", u nichž se setkal s výraznými prvky někdejšího moravského táborství...

V těchto a dalších skupinách rozrůzněných názorově v některých

otázkách víry a křesťanské praxe získával Řehoř podněty, které promýšlel, formoval a projednával v dalších diskusích a které se stávaly "stavebním materiálem" životního slohu vznikajícího bratrstva a posléze samostatného církevního útvaru Jednoty bratrské.

Řehořem se usměrnilo vyhlížení krásné církve do praxe života v Kunvaldu, kde se pospolitost Kristových vyznavačů pokusila důsledně uvádět do každodenního života a vztahů horské kázání Ježíšovo, kde se pokusila žít křesťanstvím prvotní apoštolské církve. Brzy, na začátku i konci 60. let, museli Bratři dosvědčit pevnost svého odhodlání v persekucích proti nim namířených; Řehoř sám se dvakrát dostal do vězení.

Protože pronásledování v roce 1460 bylo králem Jiřím vyvoláno politickými ohledy na Řím, v pronásledovaných Bratřích urychlilo rozhodnutí radikálně přetrhat všechna pouta s katolickou církví. V tom sehrál důležitou úlohu právě Bratr Řehoř, hluboce ovlivněný rozhovory ve Slovanském klášteře o nedokončené reformaci. Razil cestu důsledného rozchodu s historickými církvemi (když selhali i pokusy o spojení s některou východní církví nebo s valdenskými). Jakousi přípravou na ten závažný krok bylo usnesení se Bratři na společném řádu roku 1464 "Svolení na horách rychnovských":

"Předě všemi věcmi nejprve o to sme se svolili, abychme se spolu v víře Pána Krista ostříhali a v spravdnosti ustavovali, kteráž z Boha jest, v lásce přebývající, naději měli v Bohu živém. A toho abychom skutky dobrými dokazovali, jedni druhým posluhujíc skrze ducha lásky a ctnostný život vedli, pokorný, tichý, vzdřelivý, trpělivý, čistý etc., abychom skrze ty věci poznávali, že v pravdě víru máme i lásku neomylnou..." (6)

Není stoprocentně jisté, že Svolení vyšlo z pera Řehořova, jisté však je, že na něm měl hlavní podíl. Duch tohoto řádu mladé Jednoty nebyl překonán, odložen, třebaže byly v druhé generaci "odloženy" spisy Řehořovi.

K volbě vlastních kněží dovedl Řehoř Jednotu na Zelený čtvrtek 26. března 1467. Zůstával však mimo okruh těch, kdo byli k volbě vybráni. Jisté měl i bez výslovné funkce mezi Bratřimi vůdčí postavení, přesto tento ústup do pozadí zřetelně napovídá, že Řehoř v Jednotě nehledal "svých věcí", že mu šlo jen a především o dílo Boží, o církev Kristovu.

Volba kněží byl akt hluboké víry, oprošťující se s velkou smělostí od lidských opor a tradic (7). Způsob volby losem (podle Skutků 1, 23-26) Bratry utvrdil v přesvědčení, že vykonali Boží vůli. Tak píše Řehoř ve čtvrtém dopise v červenci 1468 Rokycanovi:

"Ale poněvadž sme se konečně pustili kněží, kteříž pocházejí z moci úřadu papeže, z víry věříc tomu, že Buoh nechce, bychom k nim zřenie měli o posluhování, protož sme vieru přiložili, že Bůh učiní nám, zač prosíme. I učinil Pán Buoh k víře a modlitbě, že přišlo na všechny tři, a při tom ukázal Pán Buoh múdrosť a moc svú v nás (tak), že sme poznali čitedlně, že pán Buoh navštívil nás a ku potorzení učinil veliké věci..." (8)

Vedení Jednoty přešlo do rukou zvolených kněží a biskupa Matěje Kunvaldského. Řehoř však dál sloužil Jednotě apologetickými spisy, v nichž obhajoval její radikální čin a hájil ji před nařčením z bludařství. Zanechal asi 25 krátkých děl svého literárního působení (z nich 7 dopisů Rokycanovi). Některé byly překonány dalším myšlením víry a vývojem. Ale podobně se stalo i u jiných osobností Jednoty. Např. roku 1531 synodní usnesení

Jednoty stanovilo, že ani spisů Bratra Lukáše "žádný nemá chváliti a velebiti s potupou pravdy" (Lukáš zemřel 11.12.1528). (9)

Jednota bratrská nikdy nehlásala neměnnost věroučného výrazu. Byla přesvědčena, že kontinuita jejího bohosloví byla dána především přimknutím k podstatným věcem křesťanské víry, jak je uprostřed obecnosti vyznavačů Kristových dosvědčuje Písmo svaté. Církevní a teologická vyjádření podstatných věcí se mezi Bratřími sice opíralo o apoštolské vyznání víry a o dogmatickou tradici západního křesťanstva, nečinilo si však nárok být pravidlem nepohybným a neměnným. Také společenské a duchovní prostředí, v němž Jednota vznikala a žila, poznamenalo vydatně tvar jejího bohoslovec-kého myšlení i prožitku. (10)

Jiří Polma

Poznámky:

- 1) Akty Jednoty bratrské, vyd. J. Bidlo, Brno 1915, I., s. 515
- 2) dtto, s. 9
- 3) Dekrety Jednoty bratrské, vyd. A. Gindely, Praha 1865, s. 2
- 4) Molnár A., Slovem obnovená, Praha 1977, s. 114
- 5) Molnár A., Od Miliče k Řehořovi in: Kostnické jiskry 1974, č. 27
- 6) Molnár A., Slovem obnovená, s. 113
- 7) Řičan R., Dějiny Jednoty bratrské, Praha 1957, s. 49
- 8) Molnár A., Slovem obnovená, s. 114-115
- 9) Dekrety, s. 141
- 10) Molnár A., Pohyb teologického myšlení, Praha 1982, s. 295

Výročí 100 let kostela Jednoty bratrské v Potštejně

Je pošmourné nedělní ráno 15. října 1899. Těžké dešťové mraky zakrývají oblohu a hrozí mohutnou přepřškou. Do malého východočeského městečka Potštejna však přesto směřuje neobvyklé množství hostů z různých směrů. Z Herčivaldu, z Čermné, Lanškrouna, Ústí nad Orlicí, Čenkovice, Prahy a dalších míst. Všichni směřují k nově vystavěné budově nedaleko zámeckého parku, při hlavní silnici z Vamberka na Sopotnici. Širokými vraty vstupují na malé prostranství vlevo ohraničené farní

budovou sboru evangelické církve bratrské. Po pravé straně se tyčí jednoduchý, v dorském slohu stavěný štít nové modlitebny. Ke dveřím chrámu vedou čtyři schody opatřené železným zábradlím, zakrytým dnes malými smrky.

Prostranství před modlitebnou se plní. Zaznívá jasný hlas malého zvonku. O 10. hodině začíná slavnost otevření nové modlitebny zpěvem písně "Dobrořeč duše má Pánu, jenž slávy jest králem..." Krátkým proslovem před dveřmi modlitebny

děkuje kazatel všem, kdo zbudování tohoto Božího domu umožnili svými dary, osobní spoluprací. Zejména pak děkuje Bohu za to, že nad touto stavbou bděl. Stavitel odevzdává klíč kazateli a ten otvírá dveře modlitebny se slovy: *"Vcházejte do bran jeho s díkyčiněním a do síní jeho s chvalami..."* Z kruchty se ozývají dětské hlasy radostným zpěvem. Následuje společná píseň, modlitba a kázání na text nedělního evangelia: *"Pojďtež na svatbu"*. (Mat. 22,4)

Tyto radostné sváteční chvíle prožívali všichni členové sboru Jednoty bratrské (tehdy Evangelické církve bratrské) v Potštejně se svým kazatelem br. Theofilem Reichelem a všemi hosty. Byl to právě br. Reichel, který po svém příchodu do služby v Potštejně začal realizovat myšlenky na výstavbu nové sborové modlitebny. Sbor od chvíle svého vzniku dne 16. října 1870 vystřídal několik míst, kde se scházeli bratři a sestry ke společným bohoslužbám. Nejříve to byla chalupa "u Suchánků" (čp. 113), po nemalých problémech ze strany místních úřadů, vrchnosti i lidí byl zakoupen dům čp. 10 a dne 6. srpna 1871 v něm byla posvěcena druhá modlitebna. Zakrátko bratři zakoupili i sousední domek čp. 11, který však byl obsazen nájemníky (rodina Vávrova a Janebova). Následně za finanční pomoci švýcarského dárce byl zakoupen dům čp. 12. Přestavbou tohoto domku vznikla v pořadí již třetí modlitebna, která byla posvěcena 9. července 1876.

V roce 1890 přichází do Potštejna nový kazatel, br. Theofilus Reichel. V době jeho působení se sborová práce rozrůstala. Státním uznáním Jednoty bratrské vznikaly další možnosti rozšiřování sborové práce. V Potštejně pracoval dívčí sirotčinec po vzoru již dříve založeného chlapec-

kého sirotčince v Čermné, rozběhla se práce ve sborových filiálkách v Ústí nad Orlicí, v Lanškrouně, Čenkovicích a pod.

Br. Reichel již v té době zvažoval výstavbu nové sborové budovy. Sám vypracoval její architektonický návrh (plány jsou dochovány ve sborovém archivu), kterou situoval na místo domu čp. 11 - mezi farní budovu a budovu dosud užívané modlitebny.

Musel však vyřešit několik problémů. Nejříve přemístění nájemníků. A právě v této chvíli se dozvěděl o plánu vrchnosti potštejnského panství zakoupit sousední domek čp. 9 vedle farní budovy. Baron Dobřenský, kterému se nelíbilo evangelické sousedství chtěl tak zamezit "rozpinavosti sboru". V tomto malém dřevěném domku žil jistý p. Jakubec, vysloužilý voják, který rovněž nebyl nakloněn evangelikům. K získání tohoto domku však br. Reichelovi pomohla trochu lest. Potštejnský řezník p. Stehno (přestože byl katolík) přeplatil nabídku panství, domek koupil a okamžitě prodal br. Reichelovi. Na jaře roku 1899 byli nájemníci přestěhováni.

V průběhu stavebního řízení však bylo nutné překonat další překážky. Baron Dobřenský vydal svému správci panství rozkaz znemožnit stavbu modlitebny za každou cenu. A tak stavební komise musela řešit množství připomínek:

- pohled na modlitebnu, zpěv a zvuk zvonku bude rušit pana barona při procházkách zámeckým parkem

- stín věže kostelíka sníží výnosy panských polí na přilehlých pozemcích

- účastníci bohoslužeb si budou zkracovat cestu do modlitebny přes panská pole a budou tak ničit úrodu a pod.

(Připomínky stavebního řízení, ar-

chiv sboru JB Potštejn)

Dne 8. dubna 1899 pak stavební komise pod vedením okresního hejtmána z Rychnova nad Kněžnou prohlédla staveniště. Bylo shledáno, že "vážných překážek nebylo". Bezprostředně na to byl původní domek zbourán a dne 22. května 1899 byl po bohoslužbách položen základní kámen nové modlitebny. Br. Reichel přečetl pamětní list obsahující krátkou historii sboru, stavební plán, seznam dárců, seznam všech členů sboru. Tato listina byla zazděna v základním kameni. Slavnostního poklepu na základní kámen se mimo kazatele sboru zúčastnili všichni členové rady starších, br. Josef Mikuláščík - vikář v Ústí nad Orlicí a hosté z Anglie a Ameriky. Za zahraniční účastníky promluvil br. biskup Oester z Ameriky.

A jak jsme slyšeli z úvodní vzpomínky br. Theofila Reichela, již 15. října 1899 vítal účastníky slavnostního shromáždění otevření nové modlitebny zvuk zvonu, který sboru darovali bratři z Nížkého (kde byl užíván už od roku 1745) a který je opatřen českým nápisem "Krev, smrt a rány, buď zde text vždy k zvěstování." Nová modlitebna byla rovněž vybavena čtyřmi mosaznými lustry věnovanými sborem v Rixdorfu, na kruchtě byly umístěny skříňové

varhany, které potštejnskému sboru věnoval baron von Kottnitz (?). Interiér modlitebny (lavice, portál za kazatelnou, zábradlí kruchty) zhotovil člen sboru br. Dostál z Litic.

"Tentoť jest den, kterýž učinil Hospodin a protož radujme se a veselme se v něm." Toto slovo Pisma, jímž započalo slavnostní kázání při posvěcení naší krásné modlitebny, jest výrazem našich citů, hledíme-li dnes zpět na slavnostní den, který nám Bůh ve své milosti dáti ráčil. V pravdě, byl to den, daný nám Hospodinem k posílení naší víry a utvrzení našich svazků lásky." (Vzpomínky br. Reichela, časopis Jednota bratrská 1949, č. 11)

Z poznámek br. Adolfa Vacovského sestavil Daniel Vacovský

zprávy ze světové UF

Jednání Rady Světové Jednoty

Na konci června (23. - 29.) se v městečku Bethel na Aljašce konalo pravidelné (jednou za dva až tři roky) zasedání Rady Světové Jednoty (Unity Board), ke kterému byli tento-

krát pozváni dva zástupci z české provincie. Jaroslav Pleva za současnou úzkou radu a já jako zástupce těch sborů, které se k Radě odvolaly se žádostí o připojení k Evropské

kontinentální provincii Jednoty.

Problémy české Jednoty bratrské (o nich mluvíme na jiném místě) byly jenom jedním z dlouhé řady projednávaných bodů. Unity Board musí rozhodnout především řadu finančních otázek, které se týkají společných fondů na pomoc vzdělávání, misii, celocírkevních sbírek a dalších, vyslechne a prohovoří zprávy ze všech provincií, připravuje celocírkevní setkání, zabývá se aktuálními teologickými a správními otázkami a navrhuje světovému synodu případné změny řádů nebo jiná opatření.

Z jednání je možné buď podat dlouhý referát, nebo hrst dojmů a důrazů, které se mi zdají zajímavé. Volím to druhé:

Rozdělení Unitas fratrum na čtyři regiony (Evropa, Afrika, Severní Amerika, Střední Amerika) se ukazuje jako praktické a užitečné, bude dobré posílit meziregionální spolupráci mezi bohatším Severem a chudším Jihem (Severní Amerika - Střední Amerika; Evropa - Afrika). Podle těchto regionů je složen i poradní orgán předsedy UF: spolu s předsedou br. Motlem (Evropa) jej tvoří bratři Musomba (Afrika), Sawyer (USA) a Nicholas (Střední Amerika).

Bezprostředně před zasedáním Unity Boardu se konala biskupská konference. Poslala UB dopis a pastýřský list všem sborům Jednoty. Ten by měl být ve sborech k dispozici.

Z práce jednotlivých provincií mne zaujala třeba skutečnost, že jamajská Jednota pracuje (i když velmi omezeně) na Kubě. Existuje tu malická skupina (asi 30 lidí) v Havaně. Jednota na Aljašce zase pracuje mezi eskymáky na Čukotce (o tom podám zprávu samostatně). Dva závažné problémy předložila

Tanzanie. V Malawi byla před časem zahájena práce jménem Jednoty, ale šlo o akci "partyzánskou", organizovanou jedním člověkem, který nadto v práci závažně selhal. Práce proto bude zastavena. Druhým velkým problémem jsou životní podmínky v Tanzanii. Rozšíření AIDS je podobně jako v jiných afrických zemích hroživé (v poslední době byla například až polovina všech pacientů v nemocnicích léčena v souvislosti s projevy této choroby), ale v západní Tanzanii vypukl letos i celkem utajený hladomor. Týká se asi 200 až 300 tisíc lidí, což je rozsah, který je zřejmě příliš malý na světové organizace, ale přesahuje schopnosti vlády řešit jej. Unity Board se obrátil na Misijsní radu, aby hledala cesty k rychlé pomoci.

V řadě provincií jsou palčivým problémem platy kazatelů. Jednota mnohde není schopna shromáždit dostatek finančních prostředků k tomu, aby mohla dát stávajícím pracovníkům církve slušné platy. Otázka, jakou podobu bude mít placená služba v Jednotě v dalších letech, je zjevně otevřená, ale nepochybně dojde ke změnám.

Znovu se hovořilo o potřebě ústřední kanceláře UF. Jednota nemá pevné centrum, stěhuje se podle sídla předsedy, což ale znamená časté změny adresy a spojení. Jednak se nedá pořídit souvislá dokumentace za delší období, jednak to ztěžuje kontakt s ekumenickými i jinými organizacemi. Myšlenka na stálou ústřední kancelář s jedním pracovníkem však byla dosud vždy odmítnuta. Ani z tohoto zasedání nevzešel jednotný názor na věc.

Vyrovňování s letničními a charismatickými vlivy

Skutečnost, že koncem století zesílí

vliv letničních a charismatických proudů, je zřejmá, mají s tím zkušenosti především v latinské Americe. Letniční sbory jsou úspěšnější v získávání lidí než tradiční protestantské přístupy. Bratři se samozřejmě ptají proč a hledají, jak na to reagovat. V Kostarice jsou v této chvíli tři "letniční" sbory Jednoty, které vyrostly prací jednoho laického kazatele. Vedení provincie jej podporuje a navrhuje k ordinaci. Naproti tomu byla v Kostarice ordinována první žena (zřejmě první ve Střední Americe) a Jednota se intenzivně podílí na ekumenické práci.

Již jsme četli o problémech Hondurasu, kde se nově vedení církve, charismaticky orientované, dostalo do ostrého sporu se starým vedením. Celý problém je dost složitý, ovlivněný zřejmě dlouhodobě špatnými osobními vztahy, ale zdá se, že by se mohl urovnat. Informace v rámci zasedání nemohly být příliš podrobné a hluboké, zdaleka ne všechno je jasné, ale Unity Board ponechal na Honduraské provincii, aby se pokusila věc do konce roku urovnat.

Problémy s charismaticky orientovaným hnutím jsou i v Evropě (Herrnhut) a v jižní provincii USA (Moravians for Renewal). Byly vedeny intenzivní rozhovory o věroučných otázkách, s rozdílnými výsledky. Zatímco v USA se daří výstřelky usměrňovat a nacházet společnou cestu, v Ochránově došlo k odchodu charismatické skupiny.

Ekumenická spolupráce

V Anglii došlo k dohodě o spolupráci Jednoty s anglikány (dohoda z Fetter Lane), což je pozoruhodná událost. Jednota má celkově značnou ekumenickou autoritu, přestože patří k nejmenším církvím. Reprezentanti Jednoty jsou zváni do ekumenických

komisí a orgánů (tři zástupci Jednoty jsou v předsednictvu SRC, jak bylo připomenuto ve zprávě ze shromáždění SRC v Harare). Je "ekumenická obliba" Jednoty důsledkem toho, že je tak malá, a tedy nehrozí, že by mohla mít mocenské ambice? Nebo je argumentem naše mezinárodnost, věroučná otevřenost a neagresivnost (Jednota nikdy nezávisla člena z jiných církví)?

Teologické otázky

Z teologických otázek se hovořilo především o ordinaci a křtu, na základě praktických problémů. Existují případy kazatelů, kteří odešli ze služby, ale soukromě působí jako duchovní dál. Lze však platně vysluhovat svátosti oddělené od služby církve? Služba svátostmi není soukromá záležitost, je vázána na církev, na sbor. Ordinaci nelze zrušit, ale lze zrušit oprávnění ke službě, což důsledně činí např. v Tanzanii. V práci kazatelů vůbec dochází k posunu. V USA se zdá, že duchovenská služba, která byla dosud chápána jako povolání, je dnes často vnímána jako zaměstnání, čímž ovšem něco podstatného ztrácí. Ukazuje se také zvýšená potřeba průběžného vzdělávání ordinovaných kazatelů.

K rozhovoru o křtu vedla nejnemohotnější situace u nás, i jinde se objevují nové otázky kolem něj. V USA byla snaha zavést "dedikaci", jakési obřadné požehnání nemluvňat. Vedení provincie to odmítá, nepatří to ke zvykům v Jednotě. Je třeba trpělivě vysvětlovat učení Jednoty o křtu, i těm, kdo chtějí odložit křest svých dětí. Pojetí milosti Boží, které stojí za naším učením o křtu, má zásadní důležitost. K těmto otázkám se má zaměřit práce teologické komise.

V závěru svého zasedání Unity

Board schválil také konání nejbližších celocírkevních akcí: Unity Seminar 2000 v Surinamu (listopad), Světová misijní konference 2001 v Ochranově (červen), výročí narození N. L. Zinzendorfa 2000 v Ochranově, Unity Synod 2002 v USA (asi Bethlehem - září).

J. Halama Jr.

Provincie Jižní Afrika má 2. ordinovanou kazatelku

Sestra Joy Kronebergová je v pořadí již druhou ordinovanou kazatelkou Jednoty bratrské v Jižní Africe. Působí v Langa, ubohém sídlišti Kapského města, kde většina obyvatel bydlí ve zchátralých boudách bez tekoucí vody, elektřiny a kanalizace. Ještě před nedávnem se zdálo, že práce Jednoty zde zanikne. Před 2 roky začala Joy po studiích vykonávat svou kazatelskou praxi. Dnes se její sbor v Langa rozrostl o mladé lidi, jejichž pěvecký sbor sama řídí.

Ordinace sestry Joy se konala v neděli 25. dubna v kostele v Genadendalu, který je největším v celé provincii. Je postaven v německém stylu, celý bílý kromě dřevěného obložení stěn a krásné dřevěné galerie na všech čtyřech stranách. V tu "ordinační" neděli byl kostel zaplněn do posledního místa. Přední lavice obsadilo 50 kazatelů se svými manželkami. Slavnostní bohoslužebné shromáždění, které vedl biskup Temmers, probíhalo ve zcela tradičním duchu.

Po ordinačním obřadu se ráz bohoslužeb změnil. Dopředu přichá-

zeli kazatelé, aby svou novou kolegyni pozdravili nejen stiskem ruky, ale i biblickým textem. K účasti na shromáždění, které již trvalo celé tři hodiny, se na pozvání biskupa Temmerse dostavili mladí lidé z Langa a Guguletu. Přijeli dvěma přeplněnými autobusy. Pozdravili svou ordinovanou kazatelku jednou z působivých afrických melodií, doprovázenou bubnováním a domorodým tancem. Na závěr přišlo překvapení. Biskup Temmers představil shromáždění političku a ministryni současné vlády, která je přítelkyní sestry Joy Kronebergové. Ta předala osobní poselství prezidenta Mandely nejen nově ordinované kazatelce, ale celé církvi, shromážděné v tomto nezapomenutelném dni v Genadendalu - Údolí milosti.

M. Ulrichová

Osmá konference žen Světové Jednoty bratrské

Na pozvání amerických sester, s nimiž jsem se seznámila před dvěma lety v Ochranově, jsem se zúčastnila 8. konference žen, která se konala v Elisabethtownu, Pensylvánii (USA) od 16. do 20. června 1999. Z Kontinentální provincie byly delegovány sestry Gudrun Schiewe z Nieského v Německu a Salme Reier z Tallinu v Estonsku. Tématem konference bylo heslo "Opravdové a důležité ženy Jednoty bratrské, ochotné přijmout výzvy 21. století".

Univerzitní městečko s aulou Leffler Chapel přivítalo téměř 700 delegátek včetně hostů a 32 kazatelek ze 17 provincií. Konference

se účastnila i první biskupka Jednoty, sestra Kay Wardová.

Každý den se začínalo zamyšlením nad heslem dne a modlitebním ztišením. V plénu pak následovaly přednášky. Ses. Dr. Lee Ezellová mluvila o Boží moci, projevující se ve všech vztazích našeho života. Sestry kazatelky Sandra Trigpenová a Carol Voglerová podaly svědectví o svém životě ve službě Bohu.

Z pestrého "výběru" 21 témat se delegátky rozhodovaly pro to, které bylo pro ně nejpřitažlivější. Vznikaly tak zájmové skupiny, v nichž probíhaly přednášky na biblická i ryze světská témata. Z biblických uvádím např. "Ženy ve Starém zákoně", "Pavlův dopis Timoteovi", ze světských "Vaření pro labužníky" nebo "Život začíná v sedmdesáti" a pod. Byla jsem požádána o komentář k diaobrázkům, které pořídily americké sestry při výletu do České republiky, když skončila 3. evropská konference žen v Ochranově v roce 1997. Sestra Gudrun Schiewe referovala o počátcích evropských sesterských konferencí a své nedávné návštěvě bratrského Estonska. Zajímavé bylo pro mnohé z nás téma "Ženy ženám v misii" o partnerství sborů Jednoty severoirského Belfastu a Bethlehemu v USA.

Důležitým bodem programu byla porada o přípravě Misijní konference žen v roce 2001, která se bude konat

v Ochranově. V osmičlenné řídící komisi, jmenované v roce 1995 v Tanzánii, jsou za evropský region Vernessa Cummingsová (Britská provincie) a Marie Ulrichová (Česká provincie). Světové radě Jednoty byla poslána petice s podpisy všech přítomných se žádostí, aby se zvýšila účast žen na synodech v provinciích i na Synodu Světové Jednoty, aby počet žen vyjadřoval podíl jejich účasti na církevním životě. Další požadavek je, aby každá provincie byla zastoupena aspoň jednou delegátkou, stejně tak aby Rada Jednoty měla jednu stálou členku.

Při večerních programech byly liturgické Hody lásky, koncert z písní a svědectví bratra George Hamiltona IV. a konečně panelová vyprávění pěti sester ze Surinamu, Guayany, Holandska a Jižní Afriky na téma "Rozhodující na celém světě". Poslednímu večeru předcházela piktura s pantomimou. Průvod mimů dovedl všechny účastnice do Lefferovy kaple k závěrečným večerním bohoslužbám s Večeří Páně, která se konala za asistence všech 32 kazatelek. Všechna společná sejití v kapli i aule provázela pěvecký sbor složený ze 150 žen. Konference měla i svou krásnou hymnu. Loučily jsme se slovy: "Ať světlo vaší víry se jasněji rozhoří po týdnu, stráveném v tomto sesterském obecenství."

Míla Kupková

naše provincie

Jak dál v české Jednotě?

Unity Board (viz článek Jednání Rady Světové Jednoty) prostudoval a vyslechl řadu materiálů o vývoji v

české Jednotě za poslední rok, od zástupců obou stran i od svých pověřených zástupců. Vytvořil čtyřčlennou komisi (bratři Musomba, Sawyer, McOwat a Kent), která se po

dobu zasedání věcí zabývala a připravila návrh, který Unity Board přijal jako možnost řešení. Znění návrhu s názvem "Cesta kupředu" bylo dáno k dispozici všem sborům.

Návrh vychází z rozpoznání, že v české Jednotě došlo k těžkému a hlubokému rozdělení, které nebude jednoduché překonat, přesto však jako konečný cíl vidí budoucí smíření a sjednocení provincie.

Především s ohledem na celosvětové poměry v Jednotě nesouhlasí s vnějším rozdělením provincie, měněním jejích hranic, doufá však, že se dá najít cesta novým uspořádáním v rámci současné provincie. Aby se k tomu mohlo začít směřovat, jsou nutné především dvě věci:

1. Vytvořit jakýsi nový začátek, *"odstoupit od konfliktu a prolomit kruh akcí a protiakcí, obvinění a protiobvinění"*. To znamená jakousi "tlustou čáru" za minulostí. Uvést věci pokud možno do původního stavu a nevracet se k minulým konfliktům. Zaměstnat znovu ty kazatele, kteří byli vyhozeni nebo jim nebyly obnoveny smlouvy, vrátit zabavené účty a majetek sborům a začít novou kapitolu vzájemných vztahů. Unity Board udělal takovýto krok tím, že zrušil pozastavení hlasovacího práva J. Plevy, jako znamení odpuštění a naděje na obnovení vztahů.

2. Hloubka rozdělení ovšem vyžaduje zvláštní strukturu, návrh tedy doporučuje zřízení zvláštního distriktu z těch sborů, které o to stojí. Tento distrikt by měl vlastní radu, a určitý stupeň nezávislosti, úzká rada by do něj nemohla přímo zasahovat a všechny důležité změny by se mohly provést po dohodě rady distriktu, úzké rady a zástupců Unity Boardu.

Kroky k uskutečnění tohoto plá-

nu by se již měly dít, podle návrhu měsíc po skončení zasedání Unity Boardu.

Vedle těchto základních správních kroků zůstává celá řada otevřených otázek, které by se měly prohovořovat a řešit postupně: zvláště otázka učení o křtu (J. Pleva byl například ujištěn, že není jiná provincie Jednoty na světě, která by povolala do služby někoho, kdo odmítá křtít děti) a další teologické otázky, o kterých se v poslední době vedly spory (učení o autoritě, všeobecné kněžství věřících, písně a liturgická praxe Jednoty...). Plán počítá pro první období s tím, že by obě části provincie měly svá oddělená setkání, konference a postupně by se připravovala setkání společná.

Pro většinu z nás, kdo jsme doufali ve vyřešení konfliktu oddělením, je tento návrh určitým zklamáním. Znamená to mnohem víc napětí, obtížnější řešení problémů a především, nemožnost zříct se plně odpovědnosti za ty, se kterými jsme se vnitřně rozešli. Jako by nám bratři z Unity Boardu říkali: do této situace jste se dostali tím, jak jste své sbory a svou provincii spravovali v minulých letech, musíte za ni tedy nadále nést odpovědnost, ne od ní utéct.

Unity Board vyjádřil přesvědčení, že tento plán, i když je obtížný, může přispět k řešení situace, bude-li na všech stranách ochota usilovat o jeho uskutečnění. Za Unity Board byli jmenováni bratři John McOwat a Robert Sawyer jako prostředníci, kteří by měli pomáhat a dohlížet na uskutečňování plánu. Dokument končí slovy:

"Po určitý čas byly podnikány pokusy o smíření. Až doposud nebyl žádný úspěšný. Pokaždé, když určitá iniciativa ztroskotá, další je tím

obtížnější. Unity Board proto chápe, že pokud ztroskotá tento pokus, zůstane pramálo možností ke smíření, pokud vůbec nějaké. Nemusí však ztroskotat. Ve skutečnosti, je-li od našeho Pána, neztroskotá, pokud jej někteří z nás nenechají ztroskotat. V určitém smyslu je tento podnik jako kterýkoli jiný podnik Jednoty. Závísí na naší věrné odpovědi na Boží povolání. Budeme se snažit být tomuto povolání věrni a vyzýváme všechny, aby činili totéž."

Není snadné znovu se pokoušet o něco, v čem jsme se opakovaně trpce zklamali, ale bratři ze světové Jednoty usoudili, že je správné pokusit se o to znovu a chtějí nám pomáhat. Prosme Pána, aby nám k tomu dal novou trpělivost, naději a sílu. My pak se k němu máme navrátit, dbát na milosrdenství a právo a vytrvale na Boha čekat (Oz 12,7 - psáno 25. 8.).

J. Halama Jr.

... aspoň držet za ruku

Narodila se v Lanškrouně, v národnostně smíšeném prostředí. Německý tatínek pocházel z Dolní Dobrouče, česká maminka z Horní Sloupnice. Někteří ji říkali Milči, jiní Milka, Míla, Emílka. Slyšela na všechno. Vedle Traudl a Idy byla přítelkyní jejího mládí Hanička Jilemnická, neteř spisovatele Petra Jilemnického. Ještě v den, který měl být jejím posledním, zpívala české písně. Odkud je znáš? To mám od Haničky... Tehdy německo-české znamenalo napětí. Bratranec Miloš, katolický kněz, vyslovil své jediné kázání v rodné Sloupnici - a už na něj čekalo Gestapo. Zahynul v Dachau. Slyšela projev známého

Eichmanna, který řekl: "Přece nebudeme v srdci Německa trpět cizí národ!" Tu noc nespala. "Cizí národ" - to nejsou jen sloupenští Dvořáci, to není jen maminka, to jsou všichni Češi, kteří mají být někam vyhnáni (ale - kam?), jen co Německo vyhraje. Od té doby je uvědoměle proti. Ale doma je to zlé. Starší bratr tragicky zahynul, mladší má otevřenou tuberkulosu. Otec se nakazil a má TBC, ona má TBC, mladší bratr umírá. Čas plyne. Lanškroun je místo, kde - vedle Pohořelic a Mostu - se partyzáni vyřadili na německých lidech, že to vešlo do dějin.

Stala se manželkou úředníka Synodní rady Českobratrské církve, jehož sestru poznala v plicním sanatoriu v Jevíčku. Do deníčku si zapsala slova Karla Čapka:

*Jsmo dva,
dva na všechno,
na lásku, na boj i bolest,
i na hodiny štěstí.
Dva na výhry i prohry,
na život a smrt - dva.*

Hradec Králové, Chrudim, Lanškroun - to byla životní zastavení. V Chrudimi manžel - diakon vedle civilního zaměstnání v Tesle pravidelně kázal (Chrudim, Heřmanův Městec); byla často s dětmi sama. V Lanškrouně, to už byl náš trojlístek kompletní - Lenka, Martin, Eva - a skvělá Nedělní besídka, sedmdesát dětí.

Když pracovala v sirotčinci JB v Potštejně, spolu se sestrami B. Hlaváčovou a B. Dvořákovou, pod vedením tetinky Anny Vančurové, to byl počátek poznávání české Jednoty bratrské. A když se počátkem listopadu 1955 otevírají dveře potštejnské fary, vítají celou rodinu slova bratra Karla Reichla, našeho svateb-

ního svědka:

*Moje drahá, rodná faro!
Že je podzim? Ba ne - jaro!
Jaro nastává ti nové...
Dnes přijedou Niebaurové
opuštěný farní byt
mladostí svou oživí.*

*Bohu budiž za vše dík!
Pro rodinný památník
napsal v přeradostné chvíli
vám, přátelé moji milí,
s přáním, by Potštejn moh' růsti,
Karel Reichel, soused z Ústí.*

Děti běhaly po faře a vykřikovaly: "Opuštěný farní byt mladostí svou oživí!" Tak se jim to líbilo! Ale Potštejn znamenalo: naslouchat a mlčet. Přicházeli staří členové, kteří se potřebovali svěřit. Nemohli unést, co na nich leželo. Skryté dějiny sboru. Byla sestra, která zůstávala dlouho do noci, do jedné, do dvou hodin po půlnoci. A sestra kazatelová zůstávala bdělá. Říkala: "Tatí, viš, i proto tu jsme". Naslouchat a mlčet. V tom jí byla vzorem sestra Bedřiška Reichlová. - Nouze ji přinutila jít pracovat, nejprve do Orbanu v Žamberku, potom do Dětského domova v Potštejně a nakonec do St. spořitelny v Rychnově n. Kn. Tam našla přátele a zůstala s nimi v kontaktu do konce života. Později pracovala ve St. spořitelně v Kroměříži a v Holešově.

Přicházela domů unavena a přece ji čekal další úkol. Hostitelský. Kolik hostů vítala stará fara, zejména v létě. Diskuse do noci. Generální Synod 1967... Provázela manžela při pastoračních návštěvách, v domácnostech, v nemocnici, na psychiatrii. Když přišel kazatel sám, vítala ho otázka "a kde je sestra?". Byla u těžce nemocných, umírajících. "Tatí,

viš, aspoň držet za ruku". Nakonec v tom poznala svůj úkol od Pána, své poslání.

Po našem vystěhování do Němceka tak sloužila již sama. "Potěšujte, potěšujte lidu mého". Jak zvláštní! Přicházeli, hlásili se sami, ti potřební. A odcházeli, když se jim dostalo pomoci. "Uvidíš, tatí, koho nám Pán Bůh pošle...". Vedla korespondenci, česky, německy. A v našem pokoji dlouhé rozhovory, připomínající Potštejn. Němci, Rusové, Češka, Estonka...

Často říkala, že nezná pocit být zdravá. Byla mnohokrát v nemocnici. Prodělala několik operací. V rychnovské nemocnici před dvěma léty byla klinicky mrtvá. A přece procitla. Všude byl někdo, kdo v úzkosti čekal. Nebylo důležité, jakou řečí mluvil. V Hospitálu sv. Antonína v Kleve měla přednášku v pracovním kolektivu na téma: "Umírání, smrt a naděje". Byla žádána, aby přednášku opakovala v dalších městech Dolního Porýní, ale odmítla to. "To bylo mé svědectví. Nemám sílu ho opakovat".

Od mládí byla nemocná. TBC a potom srdce, stále více srdce. Několik mozkových příhod - měla lehce postiženou pravou stranu. Nikdy nenaříkala. Vždy se napřímila. "Budme vděční, tatí, jak je k nám Pán Bůh dobrý; jaký nový domov nám tu dal". Až přišel den - 3. červen t.r. - kdy nemocné srdce přestalo pracovat. Když odcházela, tak náhle, tak nečekaně, nikdo ji nedržel za ruku.

Naše životní cesta nebyla vždy snadná, ale bylo to s námi jako s vínem: Čím starší, tím vyzrálejší, cennější. To je mé svědectví. Vzpomeňte na ni, na sestru kazatelovou, sestru farářovou, na Milči, Milku, Mílu, Emilku, na naši milou německou mamku. Měla vás všechny

ráda. Všecky.

*Vděčně vzpomíná manžel
Jan Niebauer*

Rozloučení s bratrem Bohuslavem Fialou

Dne 12. července 1999 se široké evangelické společenství rozloučilo s bratrem Bohuslavem Fialou. Bohoušek - jak ho mnozí znali a oslovovali - zemřel tragickou smrtí v polovině června. Rozloučení se konalo v evangelickém chrámě u Salvátora v Praze. Shromáždění vedl jeho dlouholetý přítel, československý farář M. Vašina. V kázání oslovil přítomné místní farář S. Karásek. Vedle dalších farářů a ředitele Naděje I. Hradeckého, promluvili také kazatel D. Kvasnička z Církve bratrské, z níž původně br. Fiala pocházel. Za kazatele Jednoty bratrské promluvil O. Halama. Dcery br. Fialy zahrály v průběhu shromáždění některé duchovní skladby.

Ve všech příspěvcích zaznívala připomínka Bohoušovy nevidané otevřenosti pro potřebné lidi všeho druhu. Byli to ti poslední z posledních, bezdomovci a ztroskotanci, jichž se se samozřejmostí ujímal, aby tak plnil zákon Kristův. Přitom všem sám také bojoval nesnadný osobní zápas.

Bratr Bohouš Fiala vstoupil do služeb Jednoty bratrské v roce 1963. Byl tehdy povolán pro práci v Dubé a v České Lípě. V jeho službě se prokázalo výrazné evangelizační obdarování. Právě za jeho služby se téměř zanikající sbor v České Lípě rozrostl. Byl zde zakoupen domek pro bohoslužby a později br. Fiala získal od přátel v cizině dar na zakoupení nového domu, který slou-

ží jako fara dodnes. Ze služby kazatele odešel v roce 1987. Pracoval pak jako taxikář v Praze a v posledních letech pomáhal v Naději, organizaci sociální pomoci. Jsme si jisti, že právě pro něj platí Ježíšovo slovo: Amen, pravím vám, cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili.

O. Halama

Železný Brod

Počátek prázdnin přinesl našemu sboru dvojí povzbuzení, které tolik potřebujeme v rozjitřené době Jednoty bratrské.

Na neděli 4. července jsme připravovali "Husův den". Považujeme za velkou čest, že letos přijal pozvání k dopolednímu kázání a odpolední přednášce na Kalichu bratr profesor Dr. Jan Milič Lochman, D.D. Dopoledne v 10 hod. při shromáždění za přítomnosti četných hostů kázal bratr profesor na text Žd 13, 7-9. Zdůraznil, že paměť církve je rozhodující veličina proti manipulovatelnosti. Církev bez paměti ztrácí identitu a bývá obětí časových přitažlivých "větrů". Paměť je posilou vytrvat k dovršení života ve věrnosti Ježíši Kristu. On je tentýž na věky - ale církev bývá v nebezpečí, že ztratí základ a stane se kořistí tlaku doby - toho tíživého, co přichází nebo toho "senzačního". Církev nežije miněním těch, kdo si osobují právo za církev mluvit, žije zaměřením na Krista. Proto "je dobré spolehnout se na milost", ne na všelijaké nauky. Milost je při tom volání do díla Páně, volání dát životu poctivý tvar. Milost vede k dílu - ale dílo samo není zásluha.

Odpolední shromáždění na

Kalichu jsme prožili od 15 hodin pod horkým sluncem, trochu chránění stínem lesa. Bratr profesor Lochman ve své přednášce o Husově odkazu vyšel z Husova textu, který je vyryt na jeho staroměstském pomníku v Praze: "Milujte se, pravdy každému přejte." Pravda není hra s pojmy, je úsilím o spravedlivé uspořádání lidských věcí. Proto k pravdě v odpovědném lidství patří láska. Pravda bez lásky je studená, láska bez pravdy je povrchní. Ti, kteří jsou voláni k "pravdě" evangelia proto usilují vytvořit společenství, ve kterém by byly dominující bratrské svazky lásky. To je úkol, který vyžaduje i nasazení života.

Na text Mt 5, 13 kázal O. Halama. Být solí země znamená odpovědně reagovat na Boží volání a zavolání. Za německou delegaci nás pozdravil bratr Chr. Waas z Ochranova. Byli jsme rádi, že mohl zaznít uprostřed lesa a skal krásný hlas Martina Matouška, když zpíval tři černošské spirituály.

Druhým povzbuzením na začátku prázdnin nám byl koncert symfonického orchestru Junge Philharmonie z Neuwiedu v Německu. Přijel do Železného Brodu v pátek 9. července. Téměř 60 hudebníků rozeznělo naplněný sál hudbou F. M. Bartholdyho, J. N. Hummela, J. Haydna, F. Farkase, L. van Beethovena. Jako host orchestru vystoupil dětský soubor Řetízek zpěvem části Missa clara od J. Laburdy. Nadšení posluchači se nechtěli rozejít - němečtí hosté museli přidat půl hodiny svého umění za řízení dirigenta M. Bartha. Dík patří bratru Josefu Hlubučkovi, který celou akci organizoval.

Potřebovali bychom podobných povzbuzení více.

jap

O situaci v našem společenství jste mohli číst ve druhém čísle Nových bratrských listů. Co se mezitím změnilo? Na základě rozhodnutí konference sborů původní Jednoty jsme přijali statut přidruženého sboru a při sborové radě zvolili Radu sboru. Volenými členy jsou sestra Konečná, Pernerová a bratr J. Šolc. Protože klubovna v níž se scházíme není vhodná pro širší záběr práce - setkávání dětí a mládeže - hledáme možnost pronájmu jiného objektu. V poslední době se změnila také adresa našeho sboru. Br. kazatel O. Halama po poradě s Radou naší části církve našel v Turnově nájemní byt a na počátku srpna se odstěhoval. Tento krok není přitakání postupům ze strany úzké rady, ale rozpoznali jsme, že je lépe ustoupit. Situace v Jednotě bratrské byla také popsána v místním turnovském týdeníku. Přestože rozumíme žurnalistické povinnosti tisknout věci zajímavé a aktuální - rozdělení Jednoty a vyhození kazatele Halamy vešlo v širokou známost - br. O. Halama osobně žádal redaktora, zda by nebylo možno tuto medializaci zastavit. Jisté je že tyto události poškozují církev obecně.

Do dalších dnů vstupujeme s vědomím, že naše současná malost i slabost má svou výhodu. Jsme odkázáni pouze na Boží milost a pomoc.

-li-

Nová adresa kazatele:

Ondřej Halama

Ohrazenice 112

511 01 Turnov

tel : 0436 - 22403

Potštejn

V souvislosti se změnou orientace části Jednoty bratrské došlo k rozdělení sboru i v Potštejně. Když byli dva bývalí členové Rady starších "vyloučeni", začala se nejprve scházet skupina bratrů a sester v rodině Veckových. První bohoslužby se zde konaly 11. 10. 98 a sešlo se devatenáct lidí. Shodou okolností je to v sousedství domku Dyntarových, kde byla v roce 1870 obnovena Jednota bratrská v Českých zemích. Svůj úkol dnes nevidíme v tom, Jednotu bratrskou obnovit ale zachovat. Společenství bratří a sester původní Jednoty se zde scházelo pravidelně každý týden. V květnu t.r. jsme se poprvé sešli v prostorách klubu seniorů. Bylo to na neděli Svato-dušní. Již od počátku nám tu dvakrát do měsíce slouží kazatelé původní Jednoty. Tak se zde vystřídali např. Br. Borski, J. Halama st., J. Halama ml., Kejř, Kačer, Kouba, Hejzlar. Z místních nám kázáním slouží sestra Vecková a bratři Vácovský, Dyčka a Matyáš. Přivítali jsme také službu bratra z ČCE. Na jaře t.r. byl Radou původní Jednoty jmenován kazatelem pro naši skupinu br. Ondřej Halama. Na základě rozhodnutí konference v dubnu, jsme přijali nabízený statut přidruženého sboru. Na sborové radě 23.5. jsme zvolili Radu přidruženého sboru a udělali první kroky na naší nové cestě. Od září připravujeme program pro děti a pravidelné biblické hodiny. Pro práci sboru v této oblasti se snažíme sehnat příhodný objekt.

Jsmo vděční, že se můžeme scházet a čerpat posilu ze vzájemného obcenství. Chceme být těmi, kdo jsou svědectvím o Boží lásce k člověku a chceme tak činit v duchu

mírnosti, pokory a tolerance, které byly vždy Jednotě bratrské vlastní.

J. Vecková

Víkendové setkání dorostu v Rovensku pod Troskami

Ve dnech 4. až 6. června proběhlo na místní faře setkání dorostu. K mému údivu se zde sešlo přes čtyřicet dětí ve věku od šesti do patnácti let. Vše počalo pátečním večerem, jehož cílem bylo seznámit se navzájem mezi sebou. K tomu nám posloužila řada seznamovacích a poznávacích her, ve kterých jsme se vskutku leccos o druhých dozvěděli. Sobotní ráno patřilo biblickému vyučování, které se však stalo zároveň motivací k celodennímu výletu na Trosky. Děti během cesty plnily mnoho úkolů směřujících k různým duchovním vzorům (Štěpán z Kroměříže, Petr Chelčický, Hus aj.)

Samozřejmě se našel čas na koupání a občerstvování. Den byl zakončen táborákem, u kterého nechyběla kytara a dobrá nálada. Všechny děti šly ráno do nedělního shromáždění.

Veliký dík patří kazatelce místního sboru Haně Jaluškové, která nám propůjčila doslova každý kout fary a umožnila tak toto setkání uskutečnit. Také jí patří můj upřímný obdiv nad tím, s jakou trpělivostí, láskou a s jakým nasazením pracuje s místními dětmi, kterých má pod svými ochrannými křídly početně. Věřím, že toto setkání je teprve začátkem nové práce s dětmi a těším se na další akce pořádané pro děti.

Alena Tomášová

Tábor Jednoty bratrské Jesenný 99

Ani v nelehkých zápasech církve bychom neměli zapomínat na práci s dětmi a mládeží. K jejím vrcholům určitě patří pořádání letního tábora. Tohoto nesnadného úkolu se obětavě ujal bratr Ondřej Halama.

"Místem činu" se stal areál BABETA u vesnice Jesenný, dobou konání pak 7. až 15. srpen tohoto roku. Deset chatek, jídelna, ohniště, to vše celý týden sloužilo 23 dětem ve věku od 8 do 16 let a několika vedoucím. V kuchyni vládly pevnou rukou sestry, které se ujal vaření. Naléž jim vděly dík, všichni jsme se olizovali až za ušima. Neméně obdivuhodný výkon podala také zdravotnice sestra Iva Šlapánková. Žádné opravdu těžké úrazy se naštěstí nepříhodovaly, drobných zranění se ovšem naošetřovala nepočítaně. Část své péče věnovala též puchýřům, neb jsme se s velikým nadšením oddávali pěší turistice. Nalézali jsme se ve velmi krásné krajině a cíle našich výprav tedy stály za to. Navštívili jsme Bozkovské dolomitové jeskyně, hrad Návarov, mlýn v Roztokách u Semil, obdivovali jsme divokou krásu řeky Jizery, žasli nad podivnými přírodními útvary. Také jsme učinili významné objevy, nad nimiž by historici i biblisté jistě nevěřičně kroutili hlavami. Z nalezeného dopisu jakéhosi Tadeuse Syrského vysvitlo, že apoštol Pavel, jehož životní příběh jsme shodou okolností sledovali na každodenních dopoledních biblických programech, ve své horlivosti pronásledovatele církve dorazil až do Čech, ba dokonce se sem vrátil po svém obrácení, tentokrát jako svědek Kristova evangelia. Proto bratr Halama vyslovil názor, že stezka Riegrova, kterou jsme cestovali,

nese jméno staročeského politického vůdce pouhým omylem, ve skutečnosti měla by být připsána Pavlovi. Ke konci tábora donesla se nám zvěst, že Pavel byl nedaleko zajat Římany, pod rouškou tmy byla dívka vyslána, aby jej navštívila. Pozdě, vojáci apoštola mezitím odvěkli z naší blízkosti. Tak snad někdy přistě.

Náš Pán nám požehnal celkem příznivým počasím, došlo i na koupání, jen ty noci byli snad příliš chladné. Zmiňme ještě některé vynikající výkony v různých sportovních disciplínách či napínavá utkání ve stolním tenise. Ve středu 11.8., v okamžicích, kdy se mraky rózestoupily, pozorovali jsme zatmění Slunce, na které nám dokonalou teoretickou přípravu poskytla přednáška bratra Ivana Šolce.

Náhle, nečekán, dostavil se konec a nezbylo, než se rozloučit. Velká část účastníků vyslovovala odhodlání, přijet příští rok opět. Snad nebylo vše dokonalé, svůj smysl tato akce ale určitě měla. Takový tábor není přece pouhým odkladištěm dětí, prvoradě také není velkovýrobnou malých a mladých křesťanů či výchovně-zábavným podnikem, kde dospělí realizují své představy o nejvhodnějším způsobu trávení volného času dětské populace. Samozřejmě i tyto motivy jsou důležité, nemůže a nesmí nám být lhostejné, čím a jak žije mladá generace, jistě velmi toužíme, aby právě ona pevně zakotvila svůj život v Kristu. To nejccennější a nejkrásnější vidím v tom, že se vytváří společenství, společenství Bohu milé, jím navštívené a opatrované, budují se vztahy, navazují kontakty. Takový tábor se může stát místem setkání. Děti se setkaly se svými vrstevníky, s kamarády, pro některé to bylo první

zásadní setkání s křesťanstvím vůbec, některé se snad mohly setkat se sebou před Bohem, s milostí Ježíšova kříže a odpuštění. Snad. A proto chvála Pánu za ten týden a k tomu prosba, abychom se mohli zase brzy setkat na nějakém víkendu dorostu nebo dalším táboře.

Dagmar Oupická

informace

VERITAS

Tradiční seminář pro učitele a zájemce o dějepis, češtinu a občanskou nauku, pořádaný historickou společností VERITAS, se bude konat v Pardubicích, Sladkovského 638, tedy na faře sboru ČCE, a to v sobotu 6. listopadu v 9.30 hod. Hlavní přednášku na téma "Počátky křesťanství u nás" přednese ing. arch. Živan Kužel z Prahy. K účasti zve výbor společnosti.

DINGIR

Časopis Dingir vychází od loňského roku jako populárně-odborný čtvrtletník. Mapuje českou a zahraniční náboženskou scénu, přináší informace o pozadí různých církví a sekt, o jejich učení, dogmatech a rituálech, o jejich praktikách a chování vůči svým členům a stoupencům. Nabízí možnost, jak se zorientovat v záplavě toho všeho, co se na naší duchovní scéně objevuje. Může být i vydatnou pomocí těm, kteří mají osobní zkušenost s nějakou sektou, zhoubným kultem či extrémním náboženským směrem a nevědí, jak tuto zkušenost psychicky zvládnout, jak se vrátit do "reálného života". Na jeho podobě se podílí přední čeští odborníci na uvedenou problematiku.

Rozsah časopisu je 32 stran formátu A4 + plnobarevná obálka, cena: 39,- Kč, pro předplatitele 37,- Kč. Můžete jej

objednat na adrese: DINGIR s.r.o., P. schránka 73, 170 04 Praha 7, tel.: 02/8387 2223, fax: 02/806 276, e-mail: dingir@telecom.cz

Ján Hudec:

PÚTNICI NA ÚZKEJ CESTE

Podtitul knihy: Stručný prehľad dejín Cirkvi a kresťanstva so zameraním na históriu nezávislých kresťanov a obnovných hnutí.

Kniha v stanovenom rámci podáva uvedený stručný prehľad od začiatku Cirkvi až po súčasnú dobu. Má 275 strán a 12 kapitol hlavného textu. Za ním nasledujú poznámky a vysvetlivky, registre mien, názvov a pojmov, zoznam literatúry i slovníček odlišných českých slov. V hlavnom texte je 120 obrázkov. Mákký farebný obal má obrazovú tlač na prednej i zadnej strane.

Kniha je určená širokej kresťanskej čitateľskej obci. Jej predbežná cena je 120 Kč. Možno ju objednať na adrese: Vydavateľstvá A-ALEF, Bořivojova 29, 718 00 Ostrava

Tolik uvádí autor, který na této publikaci pracoval několik let a který mě požádal, abych oddíly o Jednotě bratrské přehlédl a připomínkoval. Zvláště uvítal i další zaslanou literaturu k dějinám Obnovené Jednoty. Ve svém děkovném dopise uvádí, že jeho cílem je "vzbudit u čitateľov túžbu nasledovať vzácne príklady "pútnikov na úzkej ceste" a povzbudiť ich duchovných potomkov v rôznych cirkvách k lepšiemu vzájomnému poznaniu a porozumeniu, kresťanskej láske a spolupráci".

Doufáme, že tato kniha poslouží svému účelu.

B. Kejř

oprava. V NBL 3, str. 17 má být v článku o Amsterodamském kancionálu ke spásě podstatné... místo "*k víře podstatné...*". Autor se tímto omlouvá.

Co víme a nevíme o archivu Jednoty v Ochranově

Při prohlídce Ochranova neujde pozornosti snad žádného návštěvníka majestátní budova, stojící blízko Vogtshofu. Je to archiv Jednoty bratrské, jedna z jejích nejstarších institucí. Po Zinzendorfově smrti rozhodl první synod v roce 1764, aby všechny písemné zprávy a listiny, týkající se Jednoty, byly shromážděny v jednom archivu, aby byly po ruce pro nové vedoucí pracovníky a rovněž pro historiky, od nichž bylo požadováno psát dějiny Jednoty a jejího misijního díla.

Všechna akta z ředitelství, která byla uložena v Marienbornu v Německu, Lindsey House blízko Londýna a v Bethlehemu v USA, byla shromážděna v Zeistu v Holandsku, kde je skupina archivářů začala hodnotit a katalogizovat. V roce 1801 přesdlil archiv do Barby (v Německu), 1809 do Nieskeho a 1820 konečně do Ochranova. Zde v letech 1888-1890 byla postavena zvláštní budova, v níž byl zřízen archiv pro uchování vzácných dokumentů, knih, obrazů a jiných historických předmětů.

Sbírky v archivu Jednoty přestály šťastně mnohá přemísťování, několik válek a různé politické režimy. Velký požár, který zničil Ochranov v den skončení 2. světové války 9. května 1945, nezasáhl budovu archivu. Za komunistického režimu v bývalé NDR byl archiv ponechán sám sobě. To znamenalo, že stěží mohl dostat jakoukoli vládní podporu. Během těchto neblahých let bylo možné bádat v archivu jen tomu, kdo obdržel zvláštní vízum.

Po pádu "berlínské zdi" v roce 1989, jenž vyústil do sjednocení obou částí Německa, začala nová éra archivu Jednoty. Díky daru z Moravian Church Foundation (Nadace JB) byla opravena vnější fasáda. Uvnitř byl zřízen velký čtenářský sál, který umožnil deseti badatelům práci se špičkovými počítači. Řada vědeckých pracovníků ve výzkumu se od počátku

devadesátých let víc než zdvojnásobila. V roce 1998 bylo zaznamenáno 197 badatelů, kteří přišli ze 16 různých zemí.

Proč tito lidé podnikají takovou cestu do Ochranova? Ochranovský archiv je ústředním archivem Unitas Fratrum. V něm jsou uloženy všechny písemnosti jejích hlavních institucí. Mezi nimi se nalézají záznamy Zinzendorfovy i jeho spolupracovníků, dále konferencí Jednoty, misijní rady a generálních synodů. To znamená, že pro většinu oblastí bratrského výzkumu doplňují záznamy v Ochranově jejich místní archivy.

Protože sbírky v archivu Jednoty mají nesmírný význam pro historii a identitu církve, rozhodl synod Jednoty v Dar-es-Salaamu v roce 1995, aby 50% každoročního rozpočtu zaplatily provincie Jednoty. Dalších 50% uhradí Evropská kontinentální provincie. Spolu s Hvězdným návrším v Ramallah a Jednotou bratrskou v severní Indii je archiv Jednoty jedním ze tří oficiálních velkých dobročinných aktivit. Nehledě na pozitivní rozvoj, čelí ochranovský archiv mnoha problémům. Současná budova nemá moderní klimatizaci a bezpečnostní zařízení, a proto jsou sbírky v nebezpečí. Chybí také náhradní skladovací prostor, takže se nové archiváře nemohou ani donést, ani ohrožené z jiných částí budovy překládat.

V současné době se, podle usnesení synodu Evropské kontinentální provincie z května 1998, pracuje na plánech pro stavbu nové budovy vedle stávajícího archivu. Ovšem, než se začne stavět, bude se muset vykonat mnoho nutných věcí... Evropská kontinentální provincie je schopná zaplatit jen část stavebních nákladů. Bude trvat dlouho, než se získá dostatek potřebných financí, říká bratr Paul Peucker, v pořadí sedmáctý archivář, jehož jméno prozatím uzavírá řadu jeho předchůdců na listině, založené v archivu od roku 1764.

Marie Ulrichová

Kráj srdce

ZRCÁTKO

Noční vlak z Dortmundu do Essenu byl přeplněn převážně křesťanskou mládeží, účastnou na církevní slavnosti. Tísnil jsem se ve vagónu blízko dveří a poslouchal jsem písně radosti. Z ničeho nic mi dívka, stojící vedle mne, podala zrcátko. Udiven jsem se zahleděl na svou tvář v domnění, že jde o upozornění na nějakou závadu zevnějšku. Dívám se pozorně, ale nic neshledávám.

"Co vidíte?", zeptala se posléze dívka. V domnění, že jde o žert, odpovídám: "Vidím obličej staršího muže." Zdvohle zaprotetovala a pak dodala: "Ale co čtete?" Teprve teď jsem si všiml, že dole jsou natištěna nějaká slova. "Počkejte, to si musím vytáhnout brejle." Vytáhnou je a čtu: "TAK VYPADÁ ČLOVĚK, KTERÉHO BŮH MILUJE." (Poznamenávám, že věta byla v němčině; rovněž náš rozhovor.)

Vrátil jsem zrcátko s upřímným poděkováním a viděl jsem, že putuje z ruky do ruky, od jedné tváře k druhé. Pokud jsem stačil, sledoval jsem jeho putování a nakonec jsem došel k závěru, že ve vagónu jsou zřejmě samí lidé, které Bůh miluje. Byl jsem šťasten, že smím patřit mezi ně.

M. Matouš

Wessobrunnská modlitba

To jsem se dozvěděl mezi lidmi
jako podivuhodné vědění:
že nebyla země
ani nebe,
ani stromy, ani hory, nic.
Ani slunce, ani měsíc,
ani hvězdy. Žádné moře,
žádné hranice a břehy.
Tam byl přece jen jeden, Všemohoucí,
Bůh, plný laskavosti a mírnosti,
a při něm mnoho božských duchů.

Svatý Bože, všemocný Bože,
jenž jsi učinil nebe a zemi,
a člověku jsi dal
mnoho dobrého,
dej mi z milosti víru
a rovněž tak
dobrou vůli a moudrost
a vědoucí rozumnost
a sílu vzdorovat zlému,
postavit se proti hněvu,
aby se stala Tvá vůle.
Amen

*(anonymus, nejstarší německy psaná křesťanská báseň, kolem r. 800,
překlad Miroslav Matouš)*

